

تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۰۷/۲۶

کد اجرا: ۷۸۵۹۷۵۵

زمان برگزاری: ۷۵ دقیقه

نام و نام خانوادگی:

دبیرستان دخترانه علوی واحد

نام آزمون: شرق دخترانه حسابی ۲۶مهر

شرق

۱) اگر درجه یونش و ثابت یونش نیترواسید به ترتیب برابر $۰٫۰۳$ و $۴٫۵ \times 10^{-4}$ باشد، مجموع غلظت یونها با صرف نظر از یونش آب بر حسب مول بر لیتر چقدر است؟

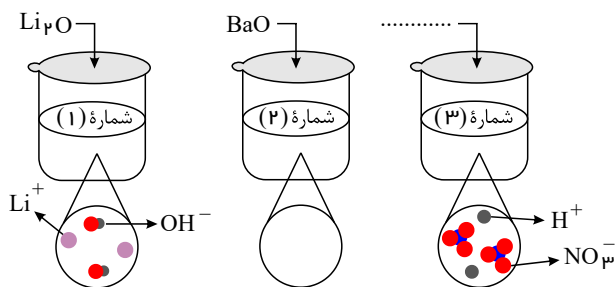
۲٫۹۱ $\times 10^{-3}$ (۴)

۵٫۸۲ $\times 10^{-3}$ (۳)

۵٫۸۲ $\times 10^{-2}$ (۲)

۲٫۹۱ $\times 10^{-2}$ (۱)

۲) با توجه به شکل‌های زیر که مربوط به واکنش اکسیدها در آب می‌باشد، چه تعداد از مطالب زیر درست است؟

آ) اکسید شماره (۳) ترکیب N_2O_5 است و به دلیل تولید یون هیدرونیوم، یک اسید آرنیوس محسوب می‌شود.

ب) مجموع ضرایب مواد در واکنش اکسید شماره (۱) با آب، برابر با ۳ است.

پ) اکسید شماره (۲)، باز آرنیوس می‌باشد؛ زیرا در آب سبب افزایش غلظت یون هیدروکسید خواهد شد.

ت) از بین محلول اکسیدهای موردنظر، در دو مورد کاغذ pH سرخ‌رنگ خواهد شد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۳) چند مورد از مطالب زیر، درست است؟

• از دید آرنیوس، جامدهای یونی اکسیژن‌دار، اسید به شمار می‌آیند.

• یک ترکیب کم‌محلول در آب، می‌تواند یک الکترولیت قوی باشد.

• برخی از ترکیب‌های مولکولی می‌توانند در آب یونیده شوند و رسانای الکتریکی به شمار آیند.

• فرآیند یونش یک اسید ضعیف تا جایی پیش می‌رود که غلظت مولی یونها با مولکول‌ها برابر شود.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۴) دو قطعه نوار منیزیم یکسان را در دو محلول هیدروکلریک اسید و استیک اسید با حجم برابر در دما و غلظت یکسان وارد می‌کنیم. در کدام

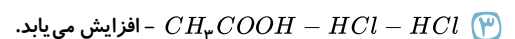
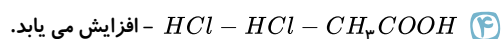
گزینه تنها نیمی از پرسش‌های مطرح شده به درستی پاسخ داده شده است؟

آ) سرعت واکنش در کدام اسید بیش تر است؟

ب) قبل از پایان واکنش‌ها، غلظت یون هیدرونیوم در محلول کدام اسید بیش تر است؟

پ) حجم گاز H_2 تولیدی در پایان واکنش در محلول کدام اسید بیش تر است؟

ت) با گذشت زمان pH این محلول‌ها چه تغییری می‌کند؟

۵) چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

- (الف) در محلول‌هایی که غلظت یون هیدروکسید بیشتر از یون هیدرونیوم است، کاغذ pH قرمز می‌شود.
 (ب) در محلول‌هایی که غلظت یون هیدروکسید کمتر از یون هیدرونیوم است، کاغذ pH آبی می‌شود.
 (پ) گوگرد دی‌اکسید یک باز آرنیوس است، زیرا در آب سبب افزایش غلظت یون هیدروکسید می‌شود.
 (ت) گاز هیدروژن کلرید یک اسید آرنیوس است، زیرا در آب سبب افزایش غلظت یون هیدرونیوم می‌شود.

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۶) چند مورد از مطالب زیر درست است؟

- (آ) همه فلزها در واکنش با اسید، گاز هیدروژن آزاد می‌کنند.
 (ب) فاضلاب‌های صنعتی با ورود به محیط زیست pH محیط را تغییر می‌دهند.
 (پ) شیمی‌دان‌ها مدت‌ها پیش از آن که با ویژگی‌های اسیدها و بازها آشنا باشند، با ساختار آن‌ها آشنا بودند.
 (ت) از نظر آرنیوس هیدروژن کلرید یک اسید است، چون ضمن حل شدن در آب یون $H^+(aq)$ را جذب می‌کند.

۱ (۱) صفر ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴)

۷) از انحلال ۲٫۱۶ گرم دی‌نیتروژن پنتااکسید در مقدار کافی آب خالص، ۰٫۵ لیتر محلول اسیدی به دست می‌آید. غلظت یون هیدرونیوم و pH محلول به ترتیب از راست به چپ چقدر است؟ ($O = ۱۶, N = ۱۴ : g \cdot mol^{-1}$)

۱ (۱) $۱٫۴ - ۰٫۰۴$ ۲ (۲) $۱٫۱ - ۰٫۰۴$ ۳ (۳) $۱٫۴ - ۰٫۰۸$ ۴ (۴) $۱٫۱ - ۰٫۰۸$

۸) اگر مجموع مول یون‌های حاصل از حل کردن مقداری نیترواسید (HNO_3) در ۵ لیتر آب برابر ۰٫۳ مول باشد، با توجه به اینکه ثابت یونش این

اسید در این دما برابر $10^{-4} mol \cdot L^{-1}$ است، چند مول نیترواسید در ابتدا به آب اضافه شده است؟

۱ (۱) $۴۰٫۳$ ۲ (۲) $۲٫۳$ ۳ (۳) $۸٫۱۵$ ۴ (۴) ۱۰

۹) pH محلول اسید HA با غلظت مولی $۰٫۱ M$ و درجه یونش $۰٫۱$ کدام است؟

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۱۰) در محلول در آب، غلظت یون از غلظت یون بیشتر است.

۱ (۱) $OH^- - H_3O^+ - NaOH$ ۲ (۲) $H_3O^+ - OH^- - HNO_3$ ۳ (۳) $OH^- - H_3O^+ - KOH$ ۴ (۴) $OH^- - H_3O^+ - HCl$

۱۱) اغلب فلزها با محلول اسیدها واکنش می‌دهند و گاز آزاد می‌کنند. تفاوت سرعت این واکنش با یک فلز معین در دما و غلظت یکسان

اسیدها، تابع اسید است. بنابراین، سرعت واکنش دو قطعه مشابه آهنی در دو ظرف جداگانه که یکی دارای محلول یک مولار HBr و دیگری دارای محلول یک مولار HCl (با حجم یکسان) باشد، است.

۱ (۱) اکسیژن - ظرفیت - به تقریب یکسان ۲ (۲) هیدروژن - قدرت - به تقریب یکسان
 ۳ (۳) اکسیژن - قدرت - به طور چشم‌گیری متفاوت ۴ (۴) هیدروژن - ظرفیت - به طور چشم‌گیری متفاوت

۱۲) با حل کردن ۱۲ گرم استیک اسید در ۲۵۰ میلی‌لیتر آب، به تقریب چند مول یون ایجاد می‌شود؟ (K_a استیک اسید را در دمای آزمایش برابر

$2 \times 10^{-5} mol \cdot L^{-1}$ در نظر بگیرید. ($H = ۱, C = ۱۲, O = ۱۶ : g \cdot mol^{-1}$)

۱ (۱) ۸×10^{-3} ۲ (۲) ۴×10^{-3} ۳ (۳) ۲×10^{-3} ۴ (۴) ۱×10^{-3}

۱۳) به تقریب چند گرم اسید HA با ثابت یونش $K_a = ۰٫۵ mol \cdot L^{-1}$ را باید در یک لیتر آب حل کرد تا pH محلول برابر ۱ شود؟

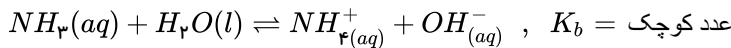
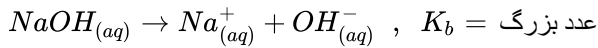
($HA = ۱۱۴ g \cdot mol^{-1}$ و از تغییر حجم محلول صرف نظر کنید.)

۱ (۱) $۱۳٫۶۸$ ۲ (۲) $۱۱٫۴$ ۳ (۳) $۶٫۸۴$ ۴ (۴) $۵٫۷$

۱۴) در دمای $۲۵^\circ C$ در محلولی نسبت غلظت مولار یون هیدرونیوم به یون هیدروکسید 10^{-8} است. pH محلول برابر است با

۱ (۱) ۱۰ ۲ (۲) ۱۱ ۳ (۳) ۱۲ ۴ (۴) ۱۳

۱۵) با توجه به فرایند یونش دو باز زیر، کدام موارد در محلول یک مولار آنها درست است؟

(آ) pH محلول NaOH بیشتر از محلول NH_3 است.

(ب) غلظت یون هیدرونیوم در محلول NaOH بیشتر از محلول NH_3 است.

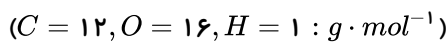
(پ) با افزودن چند قطره HCl به هر دو محلول، ثابت یونش بازی آنها افزایش می‌یابد.

(ت) رسانایی الکتریکی محلول NaOH بیشتر از محلول NH_3 است.

- ۱) آ و ب ۲) آ و ب و ت ۳) آ و ت ۴) ب و پ

۱۶) اگر در دمای آزمایش، ثابت یونش استیک‌اسید برابر 1.84×10^{-5} و درصد یونش برابر ۲ باشد. برای تهیه ۴۰۰ میلی‌لیتر از این محلول

تقریباً چند میلی‌لیتر از استیک‌اسید با درصد خلوص ۵۰ درصد مورد نیاز است؟ (چگالی استیک‌اسید را برابر ۱٫۲ گرم بر میلی‌لیتر در نظر بگیرید)

- ۱) ۰٫۴۶ ۲) ۱٫۸۴ ۳) ۲٫۴ ۴) ۴٫۸

۱۷) اگر غلظت مولار یک نمونه محلول استیک‌اسید (محلول I) و یک نمونه محلول نیتریک‌اسید (محلول II) با دمای یکسان برابر باشد، کدام مطلب

درست است؟

۱) غلظت یون‌ها و مولکول‌ها در محلول I، بیشتر از غلظت آنها در محلول II است.

۲) با افزایش دمای دو محلول به یک اندازه، pH دو محلول نیز به یک اندازه تغییر می‌کند.

۳) اگر دمای دو محلول به یک اندازه بالا رود، تفاوت غلظت یون‌های موجود در دو محلول، کاهش پیدا می‌کند.

۴) اگر غلظت اسید در یکی از محلول‌ها افزایش یابد، ثابت تعادل و درصد یونش دو محلول به یکدیگر نزدیک‌تر می‌شود.

۱۸) در اثر انحلال یا واکنش چه تعداد از مواد زیر در آب خالص، pH محلول به ترتیب از راست به چپ، افزایش و کاهش می‌یابد؟

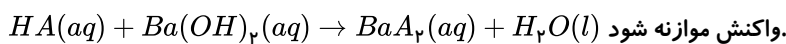
• کربن دی‌اکسید • سود سوزآور • C_7H_5OH

• نیتروژن مونوکسید • گوگرد تری‌اکسید • کلسیم‌اکسید

- ۱) ۲ - ۳ ۲) ۲ - ۲ ۳) ۳ - ۳ ۴) ۳ - ۲

۱۹) در دمای اتاق ۲ لیتر محلول اسید ضعیف HA با ثابت یونش $2 \times 10^{-4} mol \cdot L^{-1}$ با 100 میلی‌لیتر محلول باریم هیدروکسید با $pH = 13$

به‌طور کامل خنثی می‌شود. pH محلول اولیه اسید کدام است؟

- ۱) ۲ ۲) ۳ ۳) ۴ ۴) ۱

۲۰) نسبت غلظت یون هیدرونیوم در محلولی با $pH = 3.3$ به غلظت یون هیدروکسید در محلولی با $pH = 10.7$ چقدر است؟

- ۱) ۱ ۲) $10^{7.4}$ ۳) $10^{-7.4}$ ۴) 10^{-1}

۲۱) اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -1 & -1 \end{bmatrix}$ و $A \cdot (X + I) = \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ 4 & 3 \end{bmatrix}$ ، مجموع درایه‌های ماتریس X کدام است؟

- ۱) -۹ ۲) ۷ ۳) ۵ ۴) -۳

۲۲) ماتریس‌های $A = [a_{ij}]_{2 \times 3}$ و $B = [b_{ij}]_{3 \times 2}$ و $C = [c_{ij}]_{2 \times 2}$ مفروض‌اند، کدام عبارت قابل تعریف نیست؟

- ۱) $AB + C$ ۲) BCA ۳) ABC ۴) $BC + A$

۲۳) نمودار $f(x) = x^2 + 2x + 5$ با چه انتقالاتی به‌صورت نمودار $y = x^2$ درمی‌آید؟

- ۱) یک واحد به راست و ۴ واحد به پایین ۲) یک واحد به چپ و ۴ واحد به بالا ۳) ۴ واحد به راست و یک واحد به پایین ۴) ۴ واحد به چپ و یک واحد به بالا

۲۴ اگر $A^2 = 3I$ وارون $(A + I)$ کدام است؟

- ① $\frac{1}{2}I - \frac{1}{2}A$ ② $\frac{1}{2}A - \frac{1}{2}I$ ③ $\frac{1}{2}A + \frac{1}{2}I$ ④ $-\frac{1}{2}A - \frac{1}{2}I$

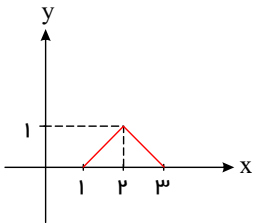
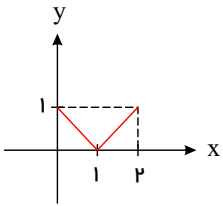
۲۵ ماتریس‌های $A = \begin{bmatrix} x & 2 \\ -2 & 1 \end{bmatrix}$ و $B = \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ y & -3 \end{bmatrix}$ تعویض پذیرند، حاصل $x - y$ کدام است؟

- ① ۱۳ ② ۱۲ ③ ۱۴ ④ ۱

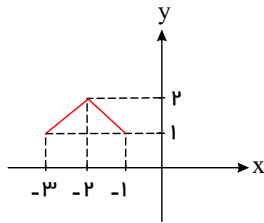
۲۶ اگر $f + g = \{(1, 5), (2, 4), (3, 2), (4, 3)\}$ و $f - g = \{(1, 1), (2, 4), (3, 0), (4, 1)\}$ آن‌گاه تعداد اعضای $f \circ g$ کدام گزینه نمی‌تواند باشد؟

- ① ۲ ② ۳ ③ ۴ ④ ۵

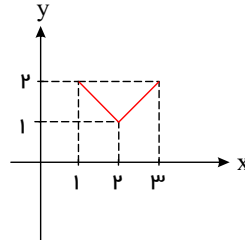
۲۷ نمودار تابع $y = f(x)$ به صورت مقابل است. نمودار تابع $y = -f(x - 1) + 1$ کدام است؟

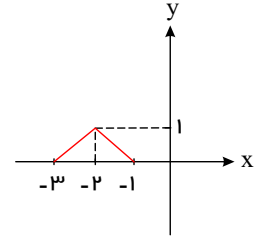
④

③

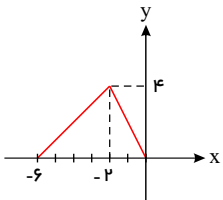

②

①

۲۸ اگر نمودار تابع $y = f(2x + 5)$ به صورت زیر باشد، مساحت محصور بین نمودار تابع $y = 3f(-4x + 1)$ و محور x ها کدام است؟

② ۱۲

① ۱۰

④ ۲۴

③ ۱۸

۲۹ در دستگاه معادلات معکوس ماتریس ضرایب مجهولات به صورت $\begin{cases} ax + by = 2 \\ cx + dy = -1 \end{cases}$ است. $x + y$ کدام است؟

④ ۴

③ ۲

② -۲

① -۴

۳۰ اگر $f(g(x)) = 3x^2 - 6x - 5$ و $f(x) = 3x + 4$ باشد، $g(2)$ کدام است؟

④ -۳

③ -۵

② ۲

① صفر

۳۱ کدام گزینه جمله زیر را کامل می‌کند؟

برای درستی گزاره $n^2 + 9n + 5$ به ازای هر عدد طبیعی n عددی فرد است می‌توان از روش استفاده کرد.

① رد - مثال نقض

② رد - برهان خلف

③ اثبات - برهان خلف

④ اثبات - در نظر گرفتن همه حالات

۳۲ اگر $f(x) = \frac{x-1}{x+2}$ برد تابع $g(x) = \frac{1}{(f \circ f)(x)}$ کدام است؟

④ $\mathbb{R} - \{0, 1\}$

③ \mathbb{R}

② $\mathbb{R} - \{-1, -2\}$

① $\mathbb{R} - \{0\}$

۳۳ اگر برای دو عدد صحیح a و b داشته باشیم $a^x | b^y$ ، آن‌گاه کدام گزینه نمی‌تواند همواره صحیح باشد؟ ($a \neq 0$)

④ $a^6 | b^7$

③ $a^{19} | b^{15}$

② $a^3 | b^2$

① $a^5 | b^5$

۳۴ اگر $f(x) = x^2 - 2x$ و $g(x) = \sqrt{4-x} + 1$ باشند، برد تابع $f \circ g(x)$ کدام است؟

- ① $[-1, 1]$ ② $[-1, +\infty)$ ③ $(-\infty, 1]$ ④ \mathbb{R}

۳۵ اگر نقطه $A(-4, 3)$ روی نمودار تابع $y = f(x)$ باشد، نقطه متناظر آن روی نمودار تابع $g(x) = f(x - 3) + 4$ کدام است؟

- ① $A'(-7, 7)$ ② $A'(-1, -1)$ ③ $A'(-4, 7)$ ④ $A'(-1, 7)$

۳۶ اگر برد تابع $y = f(x)$ به صورت $R_f = (-4, 5]$ باشد، برد تابع $g(x) = -2f(3x) + 7$ کدام است؟

- ① $[-3, 15]$ ② $[-3, 15)$ ③ $[-9, 45)$ ④ $[-9, 45]$

۳۷ اگر $g(x) = 1 - 2x$ و $f(x) = ax - 1$ باشد، به ازای کدام مقدار a دو تابع f و $f \circ g$ روی محور x ها متقاطع اند؟

- ① -3 ② -2 ③ 2 ④ 3

۳۸ کدامیک از گزینه‌های زیر صحیح است؟ $(a, b, c \in \mathbb{Z})$

- ① $a|bc \Rightarrow a|b$ یا $a|c$ ② $a|b + c \Rightarrow a|b$ یا $a|c$ ③ $a|b - c \Rightarrow a|b$ یا $a|c$ ④ $a|b \Rightarrow a^2 | b^3$

۳۹ اگر $n^3 + 2n^2 - 3n$ n باشد چند مقدار طبیعی برای n وجود دارد؟

- ① صفر ② یک ③ دو ④ سه

۴۰ نقاط (a, b) روی منحنی $y = \frac{3x-1}{x+2}$ قرار دارند. اگر $a, b \in \mathbb{Z}$ باشند، چند نقطه با این ویژگی روی این منحنی قرار دارد؟

- ① 1 ② 2 ③ 3 ④ 4

۴۱ دو گلوله در شرایط خلاء به فاصله زمانی $2,5s$ از یک نقطه بالای زمین رها می‌شوند، چند ثانیه پس از رها شدن گلوله اول، فاصله دو گلوله به

$$68,75m \text{ می‌رسد؟ } (g = 10 \frac{m}{s^2})$$

- ① $2,5$ ② 3 ③ 4 ④ $4,5$

۴۲ گلوله‌ای از ارتفاع 80 متری زمین رها می‌شود. در بازه زمانی $t_1 = 2,5s$ تا $t_2 = 3,5s$ چند متر جابه‌جا می‌شود؟ (از مقاومت هوا صرف‌نظر

$$\text{شود و } g = 10 \frac{m}{s^2} \text{ است.)}$$

- ① 25 ② 30 ③ 35 ④ 40

۴۳ گلوله‌ای در شرایط خلاء بدون سرعت اولیه از ارتفاعی رها می‌شود و در ثانیه اول، مسافتی به اندازه Δx_1 و در ثانیه دوم مسافت، Δx_2 را طی

$$\text{می‌کند. نسبت } \frac{\Delta x_2}{\Delta x_1} \text{ کدام است؟}$$

- ① 2 ② 3 ③ 4 ④ $\sqrt{2}$

۴۴ گلوله‌ای در شرایط خلاء از ارتفاع h رها می‌شود و در لحظه‌ای که به 50 متری سطح زمین می‌رسد، بزرگی سرعتش $15 \frac{m}{s}$ می‌شود. این گلوله

$$\text{چند ثانیه پس از رها شدن به زمین می‌رسد؟ } (g = 10 \frac{m}{s^2})$$

- ① 2 ② $3,5$ ③ 5 ④ $6,5$

۴۵ در شرایط خلاء، گلوله‌ای را از ارتفاع h از سطح زمین رها می‌کنیم، اگر اندازه سرعت متوسط گلوله در سه ثانیه آخر حرکت $55m/s$ باشد، اندازه

$$\text{سرعت گلوله در لحظه برخورد به زمین چند متر بر ثانیه است؟ } (g = 10 \frac{m}{s^2})$$

- ① 55 ② $41,2$ ③ 70 ④ $62,3$

۴۶ از ارتفاع معینی گلوله‌ای رها می‌شود و لحظه‌ای بعد گلوله‌ی دیگری از همان نقطه رها می‌شود. تا رسیدن گلوله‌ی اول به زمین، فاصله بین دو گلوله

چگونه تغییر می‌کند؟ (مقاومت هوا ناچیز است.)

- ① ثابت می‌ماند. ② کاهش می‌یابد. ③ افزایش می‌یابد. ④ بستگی به جرم گلوله‌ها دارد.

۴۷ جسمی را در شرایط خلأ از یک بلندی رها می‌کنیم، به طوری که با سرعت $30 \frac{m}{s}$ به زمین برخورد می‌کند. ارتفاع بلندی چند متر است؟
($g = 10 \frac{m}{s^2}$)

- ۴۵ ① ۳۰ ② ۴٫۵ ③ ۳ ④

۴۸ گلوله‌ای در شرایط خلأ بدون سرعت اولیه از ارتفاع h رها می‌شود و در آخرین ثانیه‌ی سقوط ۳۵ متر جابجا می‌شود. ارتفاع h چند متر است؟
($g = 10 \frac{m}{s^2}$)

- ۴۵ ① ۶۰ ② ۸۰ ③ ۹۵ ④

۴۹ گلوله‌ای بدون سرعت اولیه از ارتفاع h رها می‌شود و سرعت آن در ۱۲ متری سطح زمین برابر $20 \frac{m}{s}$ است. ارتفاع h چند متر است؟
($g = 10 \frac{m}{s^2}$ و مقاومت هوا ناچیز است.)

- ۲۰ ① ۲۷ ② ۳۲ ③ ۴۲ ④

۵۰ در شرایط خلأ، جسمی از ارتفاع h از سطح زمین رها می‌شود. نسبت تندی آن در ارتفاع $\frac{1}{9}h$ از سطح زمین به تندی آن در ارتفاع $\frac{3}{4}h$ از سطح زمین کدام است؟

- $\frac{3}{2}$ ① $\frac{2}{3}$ ② $\frac{4}{3}$ ③ $\frac{3}{4}$ ④

۵۱ سنگ کوچکی از بالای ساختمانی رها می‌شود، وقتی به ارتفاع ۱۵ متری بالای سطح زمین می‌رسد سرعتش $10 \frac{m}{s}$ است. سرعت سنگ در لحظه رسیدن به زمین چند متر بر ثانیه می‌شود؟ ($g = 10 \frac{m}{s^2}$)

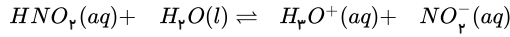
- ۴۰ ① ۱۵ ② ۳۰ ③ ۲۰ ④

۵۲ دو گلوله با فاصله زمانی ۲ ثانیه از نقطه‌ای به ارتفاع h رها می‌شوند. اگر بیشترین فاصله بین آن‌ها در طول حرکت به ۱۰۰ متر برسد، ارتفاع h چند متر است؟ ($g = 10 \frac{m}{s^2}$)

- ۱۱۰ ① ۱۲۵ ② ۱۸۰ ③ ۲۴۵ ④

پاسخنامه تشریحی

۱ ۲ ۳ ۴ ۱

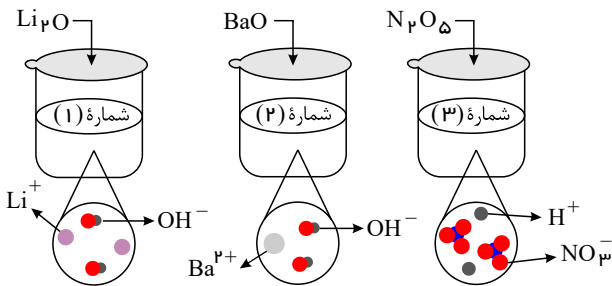
غلظت اولیه M \circ \circ
 غلظت تعادلی $M - M\alpha$ $M\alpha$ $M\alpha$

$$K_a = \frac{(M\alpha)^2}{M - M\alpha} = \frac{M\alpha^2}{1 - \alpha} \Rightarrow 4,5 \times 10^{-4} = \frac{9 \times 10^{-4} M}{0,97} \Rightarrow M = \frac{4,5 \times 10^{-4} \times 0,97}{9 \times 10^{-4}} = 0,485 \text{ mol} \cdot L^{-1}$$

$$\Rightarrow \text{مجموع غلظت یون‌ها} = [H_3O^+] + [NO_2^-] = 2M\alpha$$

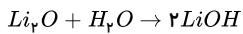
$$= 2 \times 0,485 \times 0,97 = 0,949 \text{ mol} \cdot L^{-1} = 9,49 \times 10^{-2} \text{ mol} \cdot L^{-1}$$

مورد آ، و پ، درست است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۲

با توجه به شکل داریم:

مورد ب) واکنش اکسید شماره (۱) با آب:

(مجموع ضرایب واکنش = ۴)

مورد ت) محلول شماره (۳) اسیدی و محلول شماره‌های ۱ و ۲ بازی هستند.

پس فقط محلول شماره ۳ کاغذ pH را سرخ رنگ خواهد کرد.

۱ ۲ ۳ ۴ ۳ بررسی موارد:

- مورد اول: نادرست. جامدهای یونی اکسیژن دار، باز آرنیوس به شمار می آیند مانند Na_2O .

- مورد دوم: درست. به موادی که انحلال آنها در آب به صورت یونی باشد، محلول الکترولیت می گویند و تفاوتی ندارد که میزان انحلال پذیری آنها چقدر است. فقط این نکته اهمیت دارد که هر مقدار که در آب حل می شود چه کم باشد (کم محلول)، و چه زیاد (محلول) به صورت یونی حل شود.

- مورد سوم: درست. مانند HCl که یک ترکیب مولکولی است اما در آب یونیده شده و محلول آن رسانای قوی جریان برق است.

- مورد چهارم: نادرست. در لحظه تعادل یونش اسید ضعیف، لزوماً غلظت مولی یون‌ها با غلظت مولکول‌های یونیده نشده اسید برابر نیست بلکه به غلظت اولیه اسید و ثابت یونش اسید بستگی دارد.

۱ ۲ ۳ ۴ ۴ آ) سرعت واکنش HCl بیش تر است.

ب) غلظت H_3O^+ در محلول HCl بیش تر است.

پ) حجم گاز تولید شده در دو محلول برابر است.

ت) غلظت H_3O^+ کاهش و pH افزایش می یابد.

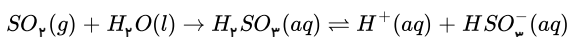
۱ ۲ ۳ ۴ ۵ تنها عبارت «ت» درست است.

بررسی سایر موارد:

الف: محلولی که غلظت یون هیدروکسید در آن بیشتر از غلظت یون هیدرونیوم است، خاصیت بازی دارد. کاغذ pH در محیط بازی آبی می شود.

ب: محلولی که غلظت یون هیدروکسید در آن کمتر از غلظت یون هیدرونیوم باشد، خاصیت اسیدی دارد. کاغذ pH در محیط اسیدی قرمز می شود.

پ: اکسیدهای نافلزتی، اسید آرنیوس هستند. این مواد هنگام انحلال با آب واکنش می دهند و فرآورده واکنش به صورت یونی در آب حل می شود و غلظت یون H^+ را زیاد می کند.

۱ ۲ ۳ ۴ ۶ فقط عبارت «ب» صحیح است.

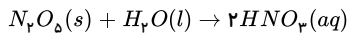
بررسی سایر عبارات:

آ) اغلب فلزها با اسیدها واکنش می دهند.

پ) شیمی‌دان‌ها اول با ویژگی‌های اسیدها و بازها آشنا بودند و سپس ساختار آن‌ها را شناسایی کردند.

ت) $HCl(g)$ از نظر آرنیوس اسید است، چون ضمن حل شدن در آب یون H^+ تولید می‌کند.

ث) دی‌نیتروژن پنتاکسید، یک اکسید اسیدی است و در اثر حل شدن در آب، نیتریک اسید (اسید قوی) تولید می‌کند. **۱ ۲ ۳ ۴ ۷**

$$?molH^+ = 2,16gN_2O_5 \times \frac{1mol}{108g} \times \frac{2molHNO_3}{1molN_2O_5} \times \frac{1molH^+}{1molHNO_3} = 0,04molH^+$$

$$[H^+] = \frac{0,04mol}{0,5L} = 0,08mol \cdot L^{-1}$$

$$pH = -\log 8 \times 10^{-2} = -\log 2^3 + (-\log 10^{-2}) = -0,9 + 2 = 1,1$$

با توجه به آنکه شمار یون‌های $[H^+]$ و $[NO_3^-]$ در آب با هم برابر است می‌توان نوشت: **۱ ۲ ۳ ۴ ۸**

$$[H^+] = [NO_3^-] = \frac{0,15}{5} = 0,03mol \cdot L^{-1}$$

با استفاده از رابطه ثابت یونش داریم:

$$K_a = \frac{[H^+][NO_3^-]}{[HNO_3]} \xrightarrow{\text{رابطه تقریبی}} K_a = \frac{[H^+][NO_3^-]}{[HNO_3]_{\text{اولیه}}} \Rightarrow 4,5 \times 10^{-4} = \frac{(0,03)(0,03)}{[HNO_3]_{\text{اولیه}}} \Rightarrow [HNO_3]_{\text{اولیه}} = 2mol \cdot L^{-1}$$

پس:

$$5L \text{ محلول} \times \frac{2mol HNO_3}{1L \text{ محلول}} = 10mol HNO_3$$

با استفاده از رابطه درجه یونش داریم: **۱ ۲ ۳ ۴ ۹**

$$[H^+] = \alpha \cdot [HA]_{\text{اولیه}} \Rightarrow [H^+] = 0,1 \times 0,1 = 0,01mol \cdot L^{-1}$$

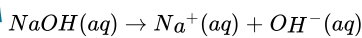
$$pH = -\log[H^+] \Rightarrow pH = -\log 0,01 = 2$$

در محلول‌های اسیدی غلظت یون H^+ (H_3O^+) بیشتر از غلظت یون OH^- است. **۱ ۲ ۳ ۴ ۱۰**

در محلول‌های بازی غلظت یون OH^- بیشتر از غلظت یون H^+ (H_3O^+) است.

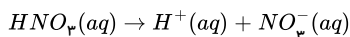
بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱:

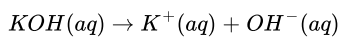
$[H^+] < [OH^-]$ و OH^- آزاد کرده پس باز آرنیوس است

گزینه ۲:

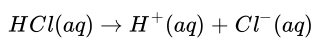
$[H^+] > [OH^-]$ تولید کرده پس اسید آرنیوس است و $[H^+] > [OH^-]$

گزینه ۳:

$[H^+] < [OH^-]$ و OH^- آزاد کرده پس باز آرنیوس است

گزینه ۴:

$[H^+] > [OH^-]$ تولید کرده پس اسید آرنیوس است و $[H^+] > [OH^-]$

۱۱) در واکنش اغلب فلزها با اسیدها گاز H_2 آزاد می‌شود. اگر دما و غلظت اسیدها یکسان باشد، سرعت واکنش به قدرت اسید بستگی دارد. سرعت واکنش دو

قطعه مشابه آهنی در دو ظرف جداگانه که یکی دارای محلول یک مولار HBr دیگری دارای محلول یک مولار HCl (با حجم یکسان) باشد، به تقریب یکسان است زیرا هر دو اسید قوی هستند و قدرت اسیدی تقریباً یکسانی دارند.

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۲

$HA =$ استنیک اسید

$$?molHA = 12gHA \times \frac{1molHA}{60gHA} = 0,2molHA$$

$$M_{HA} = \frac{0,2mol}{0,25L} = 0,8mol \cdot L^{-1}$$

$$K_a = \frac{[A^-][H^+]}{[HA]} \Rightarrow 2 \times 10^{-5} = \frac{[H^+]^2}{0,8}$$

$$\Rightarrow [H^+] = 4 \times 10^{-3}mol \cdot L^{-1} \Rightarrow [A^-] = 4 \times 10^{-3}mol \cdot L^{-1}$$

$$\text{مجموع غلظت یون‌ها} = 4 \times 10^{-3} + 4 \times 10^{-3} = 8 \times 10^{-3}mol \cdot L^{-1}$$

$$\text{مجموع مول یون‌ها} = 0,25L \times \frac{8 \times 10^{-3}mol}{1L} = 2 \times 10^{-3}mol$$

۱۳) ابتدا غلظت H^+ را محاسبه می‌کنیم:

$$pH = 1 \Rightarrow [H^+] = 10^{-1} \text{ mol} \cdot L^{-1}$$

با توجه به رابطه K_a داریم:

$$K_a = \frac{[H^+]^2}{M - [H^+]} \Rightarrow 0.5 = \frac{(10^{-1})^2}{M - 0.1} \Rightarrow M = 0.12 \text{ mol} \cdot L^{-1}$$

$$?gHA = 1L \text{ محلول} \times \frac{0.12 \text{ mol} HA}{1L \text{ محلول}} \times \frac{114gHA}{1 \text{ mol} HA} = 13.68gHA$$

۱۴) ۱ ۲ ۳ ۴

$$\frac{[H^+]}{[OH^-]} = 10^{-8} \Rightarrow [H^+] = 10^{-8} [OH^-]$$

$$[H^+] [OH^-] = 1 \times 10^{-14} \Rightarrow 10^{-8} [OH^-] [OH^-] = 10^{-14} \Rightarrow [OH^-]^2 = 10^{-6}$$

$$\Rightarrow [OH^-] = 10^{-3} \text{ mol} \cdot L^{-1} \Rightarrow [H^+] = 10^{-8} \times 10^{-3} = 10^{-11}$$

$$pH = -\log 10^{-11} = 11$$

۱۵) «آ و ت»: درست می‌باشند، زیرا $NaOH$ باز قوی است و تفکیک آن کامل بوده و pH آن ۱۴ است و رسانایی محلول آن زیاد است.

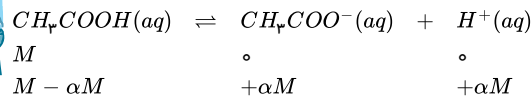
(ب) نادرست است، زیرا غلظت یون هیدرونیوم با یون OH^- رابطه عکس دارد و در محلول $NaOH$ که غلظت OH^- زیاد است یون هیدرونیوم کم می‌باشد.

(پ) ثابت یونش اسیدی و بازی فقط تابع دما است.

۱۶) درجه یونش برابر است با: ۱ ۲ ۳ ۴

$$2 = \alpha \times 100 \Rightarrow \alpha = 2 \times 10^{-2}$$

با توجه به اینکه استیک اسید، یک اسید ضعیف است داریم:

با در نظر گرفتن رابطه ثابت یونش می‌توان نوشت:

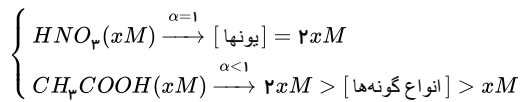
$$K_a = \frac{\alpha^2 M}{1 - \alpha} = \frac{(2 \times 10^{-2})^2 M}{1 - 0.02} = \frac{4 \times 10^{-4} M}{1} = 1.84 \times 10^{-5}$$

تقریباً ۱ در نظر می‌گیریم

$$M = \frac{1.84 \times 10^{-5}}{4 \times 10^{-4}} = 0.46 \times 10^{-1} = 4.6 \times 10^{-2} \text{ mol} \cdot L^{-1}$$

$$?mLCH_3COOH = 400mL \text{ محلول} \times \frac{4.6 \times 10^{-2} \text{ mol} CH_3COOH}{1000mL \text{ محلول}} \times \frac{60gCH_3COOH}{1 \text{ mol} CH_3COOH} \times \frac{100g \text{ ناخالص}}{50g \text{ خالص}} \times \frac{1mL}{1.2g} = 1.84mL$$

۱۷) گزینه ۱) نادرست. نیتریک اسید قوی بوده و غلظت ذراتش بیشتر است. ۱ ۲ ۳ ۴

گزینه ۲) نادرست، با افزایش دما pH نیتریک اسید تغییر محسوسی نمی‌کند، اما در استیک اسید با افزایش دما تعادل در جهت تولید H^+ جابه‌جا شده و با افزایش H^+ ، pH کاهش می‌یابد.

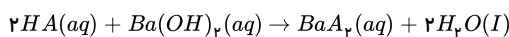
گزینه ۳) درست. با افزایش یک اندازه دما، یونش استیک اسید بیشتر شده و غلظت یون‌هایش بالاتر رفته و اختلاف آن با یون‌های نیتریک اسید کمتر می‌شود.

گزینه ۴) نادرست. ثابت تعادل به غلظت بستگی ندارد. از طرفی اگر غلظت استیک زیاد شود، درجه یونش آن کمتر شده و اختلاف درجه یونش با اسید قوی بیشتر می‌گردد.

۱۸) ۱ ۲ ۳ ۴ سود سوزآور ($NaOH$) و کلسیم اکسید (CaO) باز آرنیوس هستند و سبب افزایش pH آب می‌شوند. کربن‌دی‌اکسید (CO_2) و گوگرد تری‌اکسید (SO_3)

اسید آرنیوس هستند و سبب کاهش pH آب می‌شوند. توجه داشته باشید که نیتروژن مونوکسید (NO) اکسید اسیدی نیست؛ زیرا در اثر انحلال در آب، با مولکول‌های آب واکنش نمی‌دهد و یون H^+ ایجاد نمی‌کند.

۱۹) ۱ ۲ ۳ ۴ ابتدا واکنش را موازنه می‌کنیم:

حال غلظت $Ba(OH)_2$ را محاسبه می‌کنیم:

$$pH = 13 \rightarrow [H^+] = 10^{-13} \text{ mol} \cdot L^{-1} \rightarrow [H^+] \times [OH^-] = 10^{-14} \rightarrow [OH^-] = 0.1 \text{ mol} \cdot L^{-1}$$

به‌ازای انحلال هر مول باریم هیدروکسید دو مول یون هیدروکسید تولید می‌شود. بنابراین:

$$[Ba(OH)_2] = \frac{[OH^-]}{2} = 0.05 \text{ mol} \cdot L^{-1}$$

حال، شمار مول HA مصرف شده را محاسبه می‌کنیم:

$$? \text{mol} HA = 100 \text{ mL محلول} \times \frac{1 \text{ L}}{1000 \text{ mL}} \times \frac{0.05 \text{ mol Ba(OH)}_2}{1 \text{ L محلول}} \times \frac{2 \text{ mol HA}}{1 \text{ mol Ba(OH)}_2} = 0.01 \text{ mol HA}$$

برای اسید ضعیف می‌توان نوشت:

$$K_a = \frac{[H^+]^2}{[HA]} \rightarrow 2 \times 10^{-4} = \frac{[H^+]^2}{\frac{0.01}{2}} \Rightarrow [H^+] = 10^{-3} \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1} \Rightarrow pH = -\log[H^+] = 3$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۲۰

۱) $pH = 3.2 \quad [H^+] = 10^{-3.2}$

۲) $pH = 10.7 \quad [H^+] = 10^{-10.7} \quad [OH^-] = \frac{10^{-14}}{[H^+]}$

$$\frac{10^{-14}}{10^{-10.7}} = 10^{-3.3} \Rightarrow \frac{[H^+]}{[OH^-]} = \frac{10^{-3.3}}{10^{-3.3}} = 1$$

اگر $X = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$ فرض شود: ۱ ۲ ۳ ۴ ۲۱

$$X + I = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a+1 & b \\ c & d+1 \end{bmatrix}$$

$$A \cdot (X + I) = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -1 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a+1 & b \\ c & d+1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a+1 & b \\ -a-1-c & -b-d-1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ 4 & 3 \end{bmatrix}$$

$$a+1 = 2 \rightarrow a = 1$$

$$-b-d-1 = 3 \xrightarrow{b=-1} 1-d-1 = 3 \rightarrow d = -3$$

$$-a-1-c = 4 \xrightarrow{a=1} -1-1-c = 4 \rightarrow c = -6 \rightarrow X = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ -6 & -3 \end{bmatrix}$$

$$X \text{ مجموع درایه‌های ماتریس } = 1 - 1 - 6 - 3 = -9$$

گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم: ۱ ۲ ۳ ۴ ۲۲

۱ گزینه: $[A]_{2 \times 3} \times [B]_{3 \times 2} + [C]_{2 \times 2} = [AB + C]_{2 \times 2}$

۲ گزینه: $[B]_{3 \times 2} \times [C]_{2 \times 2} \times [A]_{2 \times 3} = [BCA]_{3 \times 3}$

۳ گزینه: $[A]_{2 \times 3} \times [B]_{3 \times 2} \times [C]_{2 \times 2} = [ABC]_{2 \times 2}$

در گزینه ۴، BC یک ماتریس 2×3 و A یک ماتریس 3×2 است، پس جمع آن‌ها امکان پذیر نیست.

تابع $f(x) = x^2 + 2x + 5$ را به صورت مربع کامل می‌نویسیم و داریم: ۱ ۲ ۳ ۴ ۲۳

$$f(x) = x^2 + 2x + 1 + 4 = (x+1)^2 + 4$$

توجه کنید که باید از تابع $f(x)$ به $y = x^2$ برسیم، پس داریم:

$$f(x) = (x+1)^2 + 4 \xrightarrow{x \rightarrow x-1} y = (x-1+1)^2 + 4 = x^2 + 4 \xrightarrow[\text{پایین}]{\text{واحد به ۴}} y = x^2 + 4 - 4 = x^2$$

بنابراین باید f را یک واحد به راست و سپس ۴ واحد به پایین منتقل کنیم تا $y = x^2$ به دست آید.

با توجه به فرض سؤال و استفاده از اتحاد مزدوج داریم: ۱ ۲ ۳ ۴ ۲۴

$$A^2 = 3I \rightarrow A^2 - I = 2I$$

$$\rightarrow (A - I)(A + I) = 2I \rightarrow (A + I) \frac{(A - I)}{2} = I$$

$$\Rightarrow (A + I)^{-1} = \frac{1}{2}A - \frac{1}{2}I$$

ماتریس‌های A و B تعویض پذیرند، پس $AB = BA$ داریم: ۱ ۲ ۳ ۴ ۲۵

$$\left\{ \begin{aligned} AB &= \begin{bmatrix} x & 2 \\ -2 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ y & -3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3x+2y & x-6 \\ -6+y & -5 \end{bmatrix} \\ BA &= \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ y & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x & 2 \\ -2 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3x-2 & 7 \\ xy+6 & 2y-3 \end{bmatrix} \end{aligned} \right.$$

$$AB = BA \rightarrow \begin{bmatrix} 3x+2y & x-6 \\ -6+y & -5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3x-2 & 7 \\ xy+6 & 2y-3 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x - 6 = 7 \rightarrow x = 13 \\ 2y - 3 = -5 \rightarrow y = -1 \end{cases} \rightarrow x - y = 14$$

۲۶ می توان نوشت: ۱ ۲ ۳ ۴

$$(f + g) + (f - g) = 2f = \{(1, 6), (2, 8), (3, 2), (4, 4)\}$$

$$(f + g) - (f - g) = 2g = \{(1, 4), (2, 0), (3, 2), (4, 2)\}$$

$$f = \{(1, 3), (2, 4), (3, 1), (4, 2)\}$$

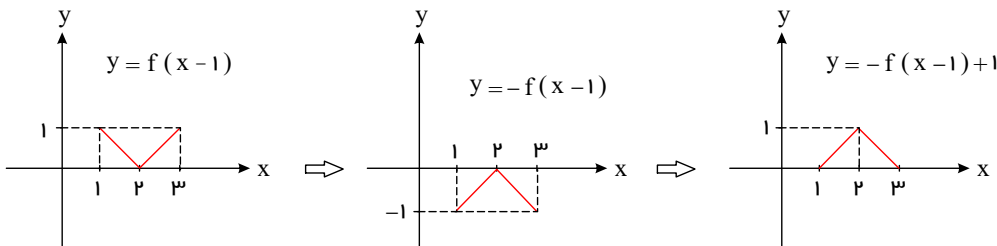
$$g = \{(1, 2), (2, 0), (3, 1), (4, 1)\}$$

اما این فقط ظاهر قضیه است، $f - g$ و $f + g$ روی اشتراک دامنه های f و g تعریف شده است یعنی f و g به جز زوج های مرتب مشخص شده شاید زوج های مرتب دیگری را هم شامل باشند. یعنی f و g حداقل این ۴ زوج مرتب مشخص شده را دارند، در این حالت:

$$f \circ g = \{(1, 4), (3, 3), (4, 3)\}$$

یعنی $f \circ g$ حداقل شامل ۳ زوج مرتب است. در نتیجه تعداد اعضای $f \circ g$ نمی تواند ۲ باشد.

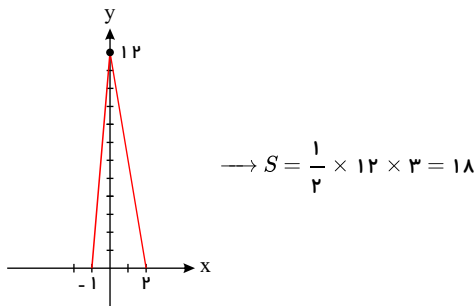
۲۷ ابتدا $y = f(x)$ را یک واحد به راست منتقل کرده، سپس نسبت به محور x قرینه نموده و در نهایت یک واحد به بالا منتقل می کنیم.

۲۸ اول مشخص می کنیم که چگونه $y = f(2x + 5)$ به $y = 3f(-4x + 1)$ تبدیل شده است. ۱ ۲ ۳ ۴

$$y = f(2x + 5) \xrightarrow[\text{طول ها دو برابر}]{x \rightarrow \frac{1}{2}x} y_1 = f(x + 5) \xrightarrow[\text{واحد راست}]{x \rightarrow x - 4} y_2 = f(x + 1) \xrightarrow[\text{طول ها}]{\frac{-1}{4} \text{ برابر}} y_3 = f(-4x + 1) \xrightarrow[\text{عرض ها}]{3 \text{ برابر}} y = 3f(-4x + 1)$$

پس نمودار $y = 3f(-4x + 1)$ بدین صورت می شود:

البته می توان نقاط متناظر 0 و 12 و 0 از تابع $y = f(2x + 5)$ را روی تابع $y = 3f(-4x + 1)$ بیابیم.

$$\left| \begin{matrix} y=f(2x+5) \\ 0 \end{matrix} \right. \rightarrow f(5) = 0 \xrightarrow[\text{عرض ها}]{x=0} y = 3f(5) = 3(0) = 0 \rightarrow \left| \begin{matrix} y=3f(-4x+1) \\ 0 \end{matrix} \right|^{-1}$$

$$\left| \begin{matrix} y=f(2x+5) \\ 12 \end{matrix} \right. \rightarrow f(1) = 12 \xrightarrow[\text{عرض ها}]{x=0} y = 3f(1) = 3(12) = 36 \rightarrow \left| \begin{matrix} y=3f(-4x+1) \\ 12 \end{matrix} \right|^{-2}$$

$$\left| \begin{matrix} y=f(2x+5) \\ 0 \end{matrix} \right. \rightarrow f(-7) = 0 \xrightarrow[\text{عرض ها}]{x=2} y = 3f(-7) = 3(0) = 0 \rightarrow \left| \begin{matrix} y=3f(-4x+1) \\ 0 \end{matrix} \right|^{-2}$$

۲۹ مطابق فرض سؤال داریم: ۱ ۲ ۳ ۴

$$\begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 \\ -1 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} 2 \\ -1 \end{bmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 2 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 \\ -1 \end{bmatrix}$$

$$\rightarrow \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 3 \end{bmatrix} \rightarrow x + y = 4$$

$$f(x) = 3x + 4 \rightarrow f(g(x)) = 3g(x) + 4$$

$$\text{پس: } 3g(x) + 4 = 3x^2 - 6x - 5 \rightarrow 3g(x) = 3x^2 - 6x - 9$$

۳۰ ۱ ۲ ۳ ۴

$$\rightarrow g(x) = x^2 - 2x - 3 \rightarrow g(2) = 4 - 4 - 3 = -3$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۱

نکته: در بعضی از موارد برای اثبات یک گزاره لازم است همه موارد ممکن بررسی شود. به این روش، اثبات با در نظر گرفتن همه حالات می‌گوییم.

$$\left\{ \begin{array}{l} n = \text{زوج} = 2k \Rightarrow n^2 + 9n + 5 = (2k)^2 + 9(2k) + 5 = 4k^2 + 18k + 5 + 1 \\ = 2(2k^2 + 9k + 2) + 1 = 2k' + 1 = \text{فرد} \\ \text{یا} \\ n = \text{فرد} = 2k + 1 \Rightarrow n^2 + 9n + 5 = (2k + 1)^2 + 9(2k + 1) + 5 = 4k^2 + 4k + 1 + 18k + 9 + 5 \\ = 4k^2 + 22k + 15 + 1 = 2(2k^2 + 11k + 7) + 1 = 2k'' + 1 = \text{فرد} \end{array} \right.$$

یعنی به‌ازای هر مقدار دلخواهی از n عدد موردنظر همواره فرد است.

ابتدا دامنه تابع $f \circ f$ را می‌یابیم: ۱ ۲ ۳ ۴ ۳۲

$$D_f = \mathbb{R} - \{-2\}, \quad D_{f \circ f} = \{x | x \in D_f, f(x) \in D_f\} = \left\{ x | x \neq -2, \frac{x-1}{x+2} \neq -2 \right\}$$

$$\frac{x-1}{x+2} \neq -2 \Rightarrow x-1 \neq -2x-4 \Rightarrow x \neq -1$$

$$\Rightarrow D_{f \circ f} = \mathbb{R} - \{-1, -2\}$$

حال ضابطه آن را پیدا می‌کنیم:

$$(f \circ f)(x) = f(f(x)) = \frac{f(x)-1}{f(x)+2} = \frac{\frac{x-1}{x+2}-1}{\frac{x-1}{x+2}+2} = \frac{x-1-x-2}{x-1+2x+4} = \frac{-3}{3x+3} = \frac{-1}{x+1} \Rightarrow g(x) = -(x+1)$$

$$g(x) = \frac{1}{f \circ f(x)} = -x-1; x \neq -1, -2 \text{ و } D_g = D_{f \circ f} = \mathbb{R} - \{-1, -2\}, \text{ است. } (f \circ f)(x) \neq 0 \text{ چون}$$

$$\Rightarrow R_g = \mathbb{R} - \{0, 1\}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۳

روش اول:

$$\text{گزینه ۱: } a^4 | b^3 \Rightarrow a \times a^3 | b^3 \Rightarrow a^3 | b^3 \Rightarrow a | b \Rightarrow a^5 | b^5$$

$$\text{گزینه ۳: } a^4 | b^3 \Rightarrow a^{20} | b^{15} \Rightarrow a \times a^{19} | b^{15} \Rightarrow a^{19} | b^{15}$$

$$\text{گزینه ۴: } a | b \Rightarrow a^6 | b^6 \Rightarrow a^6 | b^7$$

اما رابطه گزینه ۲ در حالت کلی نادرست است مثلاً اگر $a = 8$ و $b = 16$ آنگاه $b^3 = 16^3 = 2^{12}$, $a^4 = 8^4 = 2^{12}$ است پس $a^4 | b^3$ ولی $a^3 = 8^3 = 2^9$ و $a^3 = 2^9$ و $b^2 = 16^2 = 2^8$ است پس $a^3 \nmid b^2$

روش دوم: اگر $a^m | b^n$ و بخواهیم بررسی نمائیم $a^x | b^y$ اگر $\frac{m}{x} \geq \frac{n}{y} \geq 0$ رابطه $a^x | b^y$ صحیح است وگرنه نادرست می‌باشد.

$$a^4 | b^3 \rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \text{گزینه ۱: } \left| \frac{4}{5} \right| = 4 \times 5 - 5 \times 3 > 0 \quad \checkmark \\ \text{گزینه ۲: } \left| \frac{4}{3} \right| = 4 \times 2 - 3 \times 3 = -1 < 0 \quad \times \\ \text{گزینه ۳: } \left| \frac{4}{19} \right| = 4 \times 15 - 19 \times 3 = 60 - 57 > 0 \quad \checkmark \\ \text{گزینه ۴: } \left| \frac{4}{6} \right| = 4 \times 7 - 6 \times 3 = 28 - 18 > 0 \quad \checkmark \end{array} \right.$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۴

$$f(x) = x^2 - 2x + 1 - 1 = (x-1)^2 - 1, \quad D_f = \mathbb{R}$$

$$g(x) = \sqrt{4-x} + 1, \quad D_g = (-\infty, 4]$$

$$D_{f \circ g} = \{x \in D_g | g(x) \in D_f\} = \{x \leq 4 | (\sqrt{4-x} + 1) \in \mathbb{R}\} = (-\infty, 4]$$

$$f \circ g(x) = f(g(x)) = f(\sqrt{4-x} + 1) = (\sqrt{4-x} + 1 - 1)^2 - 1$$

$$= 4 - x - 1 = 3 - x, \quad D_{f \circ g} = (-\infty, 4]$$

برای پیدا کردن برد fog ، از روی دامنه fog شروع به ساختن fog می‌کنیم:

$$x \leq 4 \Rightarrow -x \geq -4 \Rightarrow 3 - x \geq -1 \Rightarrow fog(x) \geq -1 \Rightarrow R_{fog} = [-1, +\infty)$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۵

نمودار تابع $f(x)$ سه واحد به سمت راست و ۴ واحد به بالا برده شده است.

$$A \left| \begin{array}{c} -4 \\ 3 \end{array} \right. \xrightarrow{\text{سه واحد راست}} \left| \begin{array}{c} -1 \\ 3 \end{array} \right. \xrightarrow{\text{۴ واحد بالا}} \left| \begin{array}{c} -1 \\ 7 \end{array} \right.$$

طول نقاط در تابع $f(x)$ ، $\frac{1}{3}$ برابر شده است که روی برد تأثیر ندارد، سپس عرض نقاط، ۲ برابر شده است و نهایتاً شکل، ۷ واحد به سمت بالا برده شده است.

$$R_f = (-4, 5] \xrightarrow{\text{عرض نقاط ۲ برابر}} [-10, 8) \xrightarrow{\text{۷ واحد به سمت بالا}} R_g = [-3, 15)$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۶

راه اول: جواب معادله $f(x) = 0$ را پیدا می‌کنیم که در معادله $(fog)\left(\frac{1}{x}\right) = 0$ باید صدق کند.

$$\begin{aligned} f(x) = 0 &\Rightarrow x = \frac{1}{a} \Rightarrow (fog)\left(\frac{1}{a}\right) = 0 \\ (fog)(x) &= a(1 - 2x) - 1 = a - 2ax - 1 \\ (fog)\left(\frac{1}{a}\right) &= 0 \Rightarrow a - 2 - 1 = 0 \Rightarrow a = 3 \end{aligned}$$

راه حل دوم: ابتدا معادله تلاقی دو تابع f و fog را تشکیل داده، طول نقطه تلاقی آنها را می‌یابیم سپس با جایگذاری آن در یکی از معادلات f یا fog ، a را می‌یابیم.

$$\begin{aligned} (fog)(x) = f(x) &\Rightarrow a - 2ax - 1 = ax - 1 \Rightarrow -3ax + a = 0 \\ \Rightarrow a(-3x + 1) = 0 &\Rightarrow -3x + 1 = 0 \Rightarrow x = \frac{1}{3} \end{aligned}$$

$f\left(\frac{1}{3}\right)$ را برابر صفر قرار می‌دهیم:

$$a\left(\frac{1}{3}\right) - 1 = 0 \Rightarrow \frac{a}{3} = 1 \Rightarrow a = 3$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۸

$$a|b \Rightarrow a^2|b^2 \xrightarrow{b^2|b^3} \Rightarrow a^2|b^3$$

سایر گزینه‌ها دارای مثال نقض هستند.

$$6|4 \times 9 \Rightarrow 6|4, 6|9$$

$$3|5 \pm 3 \Rightarrow 3|5, 3|3$$

تذکر: اگر $a|bc$ ، a عددی اول باشد آنگاه $a|b$ یا $a|c$

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۹ با توجه به رابطه سوال، تنها به‌ازای $n^3 + 2n^2 - 3n = 0$ رابطه برقرار است، بنابراین داریم:

$$n(n^2 + 2n - 3) = 0 \Rightarrow n(n-1)(n+3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n = 0 \\ n = 1 \\ n = -3 \end{cases}$$

پس ۱ مقدار طبیعی برای n وجود دارد.

۱ ۲ ۳ ۴ ۴۰ اگر x عددی صحیح باشد آنگاه تنها در صورتی y نیز عددی صحیح خواهد بود که صورت کسر بر مخرج کسر بخش‌پذیر باشد. بنابراین:

$$\begin{aligned} y &= \frac{3x-1}{x+2} \\ x+2|3x-1, x \in \mathbb{Z} \\ \begin{cases} x+2|3x-1 \\ x+2|x+2 \end{cases} &\Rightarrow \begin{cases} x+2|3x-1 \\ x+2|3x+6 \end{cases} \Rightarrow x+2|7 \\ \Rightarrow x+2 &= 1 \text{ یا } 7 \text{ یا } -1 \text{ یا } -7 \\ \Rightarrow x &= -3 \text{ یا } -1 \text{ یا } -9 \text{ یا } -5 \\ \frac{a}{b} & \left| \begin{array}{ccc} -3 & -1 & -9 & 5 \\ 10 & -4 & 4 & 2 \end{array} \right. \end{aligned}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۴۱ مبدأ را محل رها کردن گلوله‌ها فرض کردیم. زمان حرکت اولی t و دومی $(t-2,5)$ می‌باشد؛ در این صورت با انتخاب جهت مثبت محور y ها رو به پایین داریم:

$$y_1 - y_2 = 68,75 \Rightarrow \frac{1}{2}gt^2 - \left(\frac{1}{2}g(t-2,5)^2\right) = 68,75 \Rightarrow 25t - 31,25 = 68,75 \Rightarrow 25t = 100 \Rightarrow t = 4s$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۴۲ اگر جهت مثبت را به سمت پایین بگیریم، معادله سرعت به صورت زیر درمی‌آید.

$$v = gt \Rightarrow v = 10t$$

$$\begin{cases} t_1 = 2,5 \Rightarrow v_1 = 25 \frac{m}{s} \\ t_2 = 3,5 \Rightarrow v_2 = 35 \frac{m}{s} \end{cases}$$

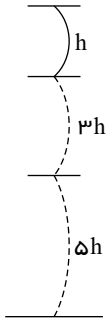
$$\Delta y = \frac{v_1 + v_2}{2} \Delta t = \frac{25 + 35}{2} \times 1 = 30 \frac{m}{s}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۴۳

در سقوط آزاد یک گلوله، نسبت جابه‌جایی‌های گلوله در بازه‌های زمانی مساوی و متوالی، همانند نسبت اعداد فرد متوالی است، یعنی ۱ به ۳ به ۵ به ۷ و ...

$$\Delta y = \frac{1}{2}gt^2 \rightarrow \begin{cases} t = 1s \Rightarrow \Delta y_1 = 5m = \Delta x_1 \\ t = 2s \Rightarrow \Delta y_2 = 20m = \Delta x_1 + \Delta x_2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \Delta x_1 = 5m, \Delta x_2 = 15m \Rightarrow \frac{\Delta x_2}{\Delta x_1} = 3$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۴۴ از آنجا که بزرگی سرعت گلوله در ابتدای ۵۰ متر پایانی حرکتش معلوم است، با استفاده از رابطه سرعت - جابه‌جایی فاصله نقطه رها شدن تا رسیدن به این سرعت را محاسبه می‌کنیم.

$$v_1^2 - 0^2 = 2g \Delta y_1 \Rightarrow 15^2 - 0 = 2 \times 10 \Delta y_1 \Rightarrow \Delta y_1 = \frac{225}{20} = 11,25m$$

$$h = \Delta y_1 + 50m = 11,25 + 50 = 61,25m$$

$$h = \frac{1}{2}gt^2 \Rightarrow 61,25 = \frac{1}{2} \times 10t^2 \Rightarrow t^2 = 12,25 \Rightarrow t = 3,5s$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۴۵ با توجه به رابطه سرعت متوسط، داریم:

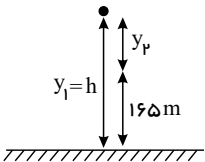
$$v_{av} = \frac{\Delta y}{\Delta t} \Rightarrow -55 = \frac{\Delta y}{3} \Rightarrow \Delta y = -165m$$

حال طبق معادله مکان - زمان در حرکت سقوط آزاد و با توجه به این که متحرک ۱۶۵ متر آخر سقوط را در مدت ۳s طی کرده است، می‌توان نوشت:

$$y = -\frac{1}{2}gt^2 + y_0 \Rightarrow \begin{cases} -h = -\frac{1}{2}gt^2 & (1) \\ -h + 165 = -\frac{1}{2}g(t-3)^2 & (2) \end{cases}$$

$$\xrightarrow{(1), (2)} -\frac{1}{2}gt^2 + 165 = -\frac{1}{2}g(t-3)^2 \Rightarrow -\frac{1}{2}g[t^2 - (t-3)^2] = 165 \Rightarrow t = 7s$$

بنابراین مدت زمان حرکت گلوله از لحظه رها شدن تا رسیدن به زمین برابر با ۷s است. در نتیجه سرعت برخورد گلوله به زمین برابر است با:

$$v = -gt \Rightarrow v = -10 \times 7 \Rightarrow |v| = 70m/s$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۴۶

اگر فاصله زمانی رها شدن دو گلوله را t_0 فرض کنیم، زمان حرکت اولی t و زمان حرکت دومی $(t - t_0)$ خواهد بود؛ بنابراین داریم:

$$\begin{cases} \Delta y_1 = \frac{1}{2}gt^2 \\ \Delta y_r = \frac{1}{2}g(t - t_0)^2 = \frac{1}{2}gt^2 - gtt_0 + \frac{1}{2}gt_0^2 \end{cases}$$

$$\Delta y_1 - \Delta y_r = gtt_0 - \frac{1}{2}gt_0^2$$

با توجه به گذشت زمان و افزایش t ، فاصله گلوله‌ها زیاد می‌شود.

جهت مثبت را به سوی پایین فرض می‌کنیم. **۱ ۲ ۳ ۴ ۴۷**

$$v^2 - v_0^2 = 2a \Delta y, \quad a = +g$$

$$\Rightarrow v^2 = 2gh \Rightarrow (30)^2 = 2 \times 10 \times h \Rightarrow h = 45 \text{ متر}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۴۸

در آخرین ثانیه سقوط ۳۵ متر جابه‌جا شده، پس کاملاً ۴ ثانیه در راه بوده، زیرا:

$$h - h_1 = 35 \Rightarrow \frac{1}{2}gt^2 - \frac{1}{2}g(t-1)^2 = 35$$

$$\frac{1}{2} \times 10 \times t^2 - \frac{1}{2} \times 10 \times (t^2 - 2t + 1) = 35 \Rightarrow t = 4s$$

$$h = \frac{1}{2}gt^2 = \frac{1}{2} \times 10 \times 4^2 = 80m$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۴۹

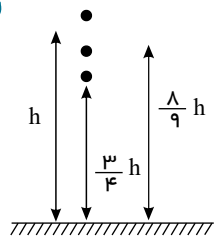
با استفاده از رابطه سرعت - جابه‌جایی، با توجه به اینکه سرعت گلوله در ابتدای ۱۲ متر پایانی معلوم است، جابجایی گلوله تا رسیدن به این سرعت را محاسبه می‌کنیم

$$v^2 = -2g\Delta y \Rightarrow 400 = -2 \times 10 \times \Delta y \Rightarrow \Delta y = 20m$$

$$\text{با در نظر گرفتن محل پرتاب } h = 20 + 12 = 32m$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۵۰

با در نظر گرفتن محل رها شدن جسم به عنوان مبدأ مکان، داریم:

$$v^2 = -2g\Delta y \Rightarrow \frac{v_r}{v_1} = \sqrt{\frac{\Delta y_r}{\Delta y_1}} \Rightarrow \frac{v_r}{v_1} = \sqrt{\frac{(1 - \frac{1}{9})h}{(1 - \frac{3}{4})h}} = \sqrt{\frac{\frac{1}{9}}{\frac{1}{4}}} = \frac{2}{3}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۵۱

از لحظه رها شدن تا لحظه‌ای که سرعتش به $10 \frac{m}{s}$ می‌رسد. ۵ متر جابه‌جا شده است، زیرا:

$$v^2 - v_0^2 = 2g\Delta y \Rightarrow v^2 - 0 = 2g\Delta y$$

$$10^2 = 2 \times g \times \Delta y_1 \Rightarrow \Delta y_1 = 5m$$

$$\text{کل حرکت } v^2 = 2 \times g(\Delta y_1 + 15) \Rightarrow v^2 = 2 \times 10 \times 20 \Rightarrow v = 20 m/s$$

راه حل اول: **۱ ۲ ۳ ۴ ۵۲**

$$y_1 - y_r = 100 \Rightarrow \frac{1}{2}gt_1^2 - \frac{1}{2}gt_r^2 = 100 \Rightarrow \frac{1}{2}g(t_1^2 - t_r^2) = 100 \Rightarrow \frac{1}{2}g \underbrace{(t_1 - t_r)(t_1 + t_r)}_{(2)} = 100 \Rightarrow t_1 + t_r = 10$$

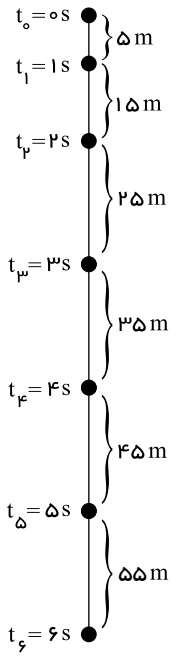
$$\left. \begin{aligned} t_1 - t_r &= 2 \\ t_1 + t_r &= 10 \end{aligned} \right\} \rightarrow 2t_1 = 12 \rightarrow t_1 = 6s$$

مدت زمان حرکت گلوله اول که زودتر به زمین رسیده است.

$$h = y_1 = \frac{1}{2}gt_1^2 = \frac{1}{2} \times 10 \times 6^2 = 180m$$

راه سریع‌تر: اگر گلوله را بدون سرعت اولیه رها کنیم، جابه‌جایی‌های گلوله در یک ثانیه‌های متوالی مطابق شکل مقابل است. بنابراین با توجه به حداکثر فاصله دو گلوله که $100m$ (۴۵ + ۵۵) است، گلوله اول ۶s و گلوله دوم ۴s در حرکت بوده‌اند و ارتفاع کل برابر است با:

$$h = 5 + 15 + 25 + 35 + 45 + 55 = 180m$$

پاسخنامه کلیدی

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴

۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴
۲۱	۱	۲	۳	۴
۲۲	۱	۲	۳	۴
۲۳	۱	۲	۳	۴
۲۴	۱	۲	۳	۴
۲۵	۱	۲	۳	۴
۲۶	۱	۲	۳	۴

۲۷	۱	۲	۳	۴
۲۸	۱	۲	۳	۴
۲۹	۱	۲	۳	۴
۳۰	۱	۲	۳	۴
۳۱	۱	۲	۳	۴
۳۲	۱	۲	۳	۴
۳۳	۱	۲	۳	۴
۳۴	۱	۲	۳	۴
۳۵	۱	۲	۳	۴
۳۶	۱	۲	۳	۴
۳۷	۱	۲	۳	۴
۳۸	۱	۲	۳	۴
۳۹	۱	۲	۳	۴

۴۰	۱	۲	۳	۴
۴۱	۱	۲	۳	۴
۴۲	۱	۲	۳	۴
۴۳	۱	۲	۳	۴
۴۴	۱	۲	۳	۴
۴۵	۱	۲	۳	۴
۴۶	۱	۲	۳	۴
۴۷	۱	۲	۳	۴
۴۸	۱	۲	۳	۴
۴۹	۱	۲	۳	۴
۵۰	۱	۲	۳	۴
۵۱	۱	۲	۳	۴
۵۲	۱	۲	۳	۴